

Kakukktojások az igazságügyi adó- és járulék szakértők között! (2011.06.25.)

Magyarországon a foci után az adózáshoz ért mindenki a legjobban. Ezt tükrözi az adószakértő igazolvány is. Nincs még egy olyan szakma, ahol az is az adózási szakmához tartozhat, aki **saját magáról állítja**: „én értek az adóügyekhez”. Ha a Pénzügyminisztérium egy kérelem alapján elhitte valakiről, hogy ért az adóügyekhez és van megfelelő gyakorlata, akkor kiállított számára egy adószakértői igazolványt. Ez a visszás helyzet tükröződik az igazságügyi szakértői névjegyzékben is. A 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 10. melléklete tartalmazza az egyes szakterületeket és a hozzá tartozó képesítési feltételeket. Kettőt emelnék ki:

1. Adó- és járulékszakértő
2. Könyvszakértő

A könyvszakértő szakterület képesítési feltétele az okleveles könyvvizsgáló. Az adó és járulék szakterület egyik képesítési feltétele az okleveles adószakértő. A másik képesítési feltételnél elég csak az adószakértői tevékenységre jogosító engedély (igazolvány). A két képesítési feltétel között 3 év tanulás és 5 év adótanácsadói szakmai gyakorlat a különbség (!). Hasonlattanálva ez olyan, mintha az igazságügyi orvos szakértő képesítési feltételénél egymás mellett szerepelne a szakorvosi képzés és a természetgyógyász tevékenység. Az adószakértő és az okleveles adószakértő között is körülbelül akkora a különbség, mint a természetgyógyász és a végzett szakorvos között.

A könyvszakértők az eddigi gyakorlat szerint szinte automatikusan megkapták az adószakértő igazolványt is. Ennek alapján már megfeleltek az adó- és járulék szakértők képesítési feltételeinek. Tehát a képesítési feltételek teljesítéséhez nem OKJ-s adóügyi képzésen kellett részt venniük, hanem elég volt csak egy jó szakmai önéletrajz. Jelenleg az Igazságügyi adó- és járulékszakértő névjegyzékben szereplők 80 százaléka könyvvizsgáló, akiknek szakmai kompetenciája nem terjed ki az adójogszabályok értelmezésére, így „kakukktojásként” szerepelnek az adó- és járulékszakértők között. Alapvetően a könyvvizsgálók szakmai kompetenciája a számviteli törvény értelmezésére terjed ki, míg az okleveles adószakértők szakmai kompetenciája az adójogszabályok értelmezésére.

Véleményem szerint **szükség lenne a 9/2006. IM rendelet módosítására**. Az adó- és járulék szakterület képesítési feltételei közül törölni kellene a „b” pontot, az adószakértői tevékenységre jogosító engedélyt. Egy igazolvány egyébként sem igazol képesítést, végzettséget. Azokat a jogászokat, közigazdászokat, könyvvizsgálókat, könyvelőket kellene törölni az igazságügyi adó- és járulék szakértői névjegyzékből,

akik csak a "b" pontnak megfelelő „képesítéssel” rendelkeznek. Ez komoly kihatással lehetne a bírósági eljárásokra is, mind adóügyekben, mind büntető ügyekben. Jelenleg adóügyekben a bíróságok az adójogszabályok értelmezését sajnos nem szakkérdésként, hanem jogkérdésként kezelik. A jelenlegi képesítési feltételek mellett joggal. A bíróság ugyanis akkor kér fel szakértőt, **„Ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki”** [Polgári perrendtartás 177.§ (1) bekezdés]

Ha az adott ügyben eljáró bíró megnézi a 9/2006. (II. 27.) IM rendelet adó- és járulék szakterület képesítési feltételeit, akkor igazolva látja, hogy a jogász végzettség némi adóügyi gyakorlattal párosulva elégséges szakértelem egy adóügy elbírálásához, így a Pp. 177.§ (1) bekezdésében foglaltak nem állnak fenn. Azonnal változna a helyzet, ha az IM rendelet adó- és járulék szakterület képesítési feltételei közül törlésre kerülne az adószakértő tevékenységre jogosító igazolványt elegendőnek tartó „b” pont!

Az okleveles adószakértő végzettségű szakértő már olyan különleges szakértelemmel rendelkezik, amivel a bírók nem, (még akkor sem, ha valamikor az APEH-nál voltak jogászok). Egy jogásznak 3 év OKJ-s képzés és 5 év adótanácsadó területen szerzett szakmai gyakorlatra lenne szüksége az okleveles adószakértő képesítés megszerzéséhez. Az újonnan, a Btk.-ba bekerült költségvetési csalás adótényállásának megállapításában is kiemelkedő szerepe lehetne az igazságügyi adó- és járulékszakértőnek. Egy büntetőügyekkel foglalkozó bírónak ugyanis végképp nincs meg az a különleges szakértelme, ami az adójogszabályok értelmezéséhez kellene. Márpedig a jogerősen megállapított adóhiány nem jelenti automatikusan az adócsalás illetve költségvetési csalás tényállását is!

Összefoglalva: Törölni kellene a 9/2006. (II. 27.) IM. rendelet 10. számú melléklete 1. adó- és járulék szakterület képesítési feltételeit meghatározó két feltétel közül a „b” pontot. Törölni kellene az igazságügyi adó-és járulék szakértő névjegyzékből az okleveles adószakértő képesítéssel nem rendelkező adószakértőket. A könyvvizsgálók, mint „kakukktojások” kikerülnének az adó- és járulékszakértők közül és csak a kompetenciájuknak megfelelő könyvszakértő névjegyzékben szerepelhetnének.

Az IM rendelet módosításával egyidejűleg pontosítani kellene az adószakértő igazolvánnyal rendelkezők szakmai titulását is. Jelenleg a köznyelv túlzott tartalmat rendel az adószakértő titulushoz. Ezért ezt - a jövőben - a tartalmat jobban kifejező „adóasszisztens” titulus válthatná fel (az Art.-ban lehetne fogalmi meghatározást adni erre). Ha valaki úgy érezné az adószakértő tevékenységre jogosító igazolvány

birtokában, hogy ez a titulus számára nem elfogadható, akkor ugyanazt teheti, mint egy természetgyógyász, aki igazi orvos akar lenni: elkezd tanulni, végzettséget szerez. Ez az adózás területén azt jelenti, hogy 2 év OKJ -s adótanácsadó képzés, adótanácsadó területen végzett 5 év szakmai gyakorlat, majd ezt követően még 1 év OKJ-s okleveles adószakértő képzés szakdolgozat készítésével és megvédésével. Az ilyen képesítéssel, végzettséggel rendelkező igazságügyi adó- és járulékszakértő számára az adójogszabályok értelmezése már egyértelműen szakkérdésnek minősülne a Pp. 177.§ (1) bekezdése szerint is. Persze azért nem ártana ezt is jogszabályban rögzíteni: az okleveles adószakértő végzettségű igazságügyi adó- és járulékszakértői szakterület specialitására tekintettel az adójogszabályok értelmezése szakkérdés.

Ezt követően a „*mihez értünk a legjobban*” témakörben maradna a foci.

Angyal József okleveles adószakértő, igazságügyi adó-és járulékszakértő